

Frygten for det fremmede er blevet regeringsbærende

Steen Lassens professionelle virke har fokus på erhvervsret, men en glødende interesse for at 'åbne danskernes vinduer til omverdenen' har fået ham til at engagere sig i diverse projekter med netop det formål.

DER ER PÅ FLERE MÅDER langt fra Forsbys kontor i Nansensgade til Lassen Ricards fornemme domicil i Amaliegade i den anden ende af byen.

I Frederiksstaden med udsigt til Kastellet, Gefionspringvandet og Amalienborg Slot, møder vi Steen Lassen i et af fire helt unikke barokpalæer omkring det tidligere Frederiks Hospital, nu Kunstindustrimuseet, der stammer helt tilbage fra 1758 og ikke overraskende emmer af historie og sjæl.

Steen Lassen, 64, den ene af firmaets to grundlæggere, stammer fra en familie, der har lige så dybe rødder i juraen, som palæet har i Københavns historie. I mange generationer har familien været jurister, og Steen Lassens 24-årige datter bærer med sit studievalg traditionen videre.

- Egentlig synes jeg, det kunne have været spændende, hvis hun havde valgt noget andet, men selvom hun startede på et andet studium, blev det alligevel juraen i sidste ende, fortæller han med sit karakteristiske varme smil. Lige så glad er han for, at hans søn som den første i familien netop har bestået selskabsforereksamen og skal ud at sejle med Mærsk.

Udover en stor interesse for blandt andet litteratur og klassisk musik, er Steen Lassen, mærker man hurtigt, et engageret menneske, som både ytrer sig om aktuelle samfundsforhold og gør en forskel ved aktiv handling. Således er han primus motor i

Mangfoldighedsprojektet, hvis formål er at motivere nydanskere til at blive jurister og senere dommere.

HÅN MOD DOMSTOLENE

Da debatten om det nu vedtagne lovforslag om at forbyde kvindelige dommere at bære tørklæde i retten gik i gang, var Steen Lassen ikke sen til at give sin mening til kende i Politikens debatspalter:

- Dansk Folkeparti gennemførte en annoncelikampagne med foto af en kvinde, der er helt tildækket i burka og har en træhammer i hånden. Overskriften lød "Underkastelse", og i teksten anvendtes DF's slogan "Giv os Danmark tilbage". En sådan annoncelikampagne er en hån mod de meget dygtige muslimske kvinder, der bliver jurister, og som består de meget strenge krav, der i et

ansættelsesforløb bliver stillet til dem. Desuden er det en hån mod de danske domstole, som aldrig ville acceptere, at en dommer var klædt på den måde. Endelig anvender man ikke hammer i danske retssale, så det i sig selv var misvisende. Annoncen er med til at fremkalde fordomme mod bestemte befolkningsgrupper, og når et sådant lovforslag vedtages, blåstempler staten denne antipati mod en minoritet.

FRYGT FOR DET FREMMEDE

Det er langtfra første gang i historien, at frygten for det fremmede lader sig mærke.

- Under den kolde krig ønskede flertallet beskyttelse mod undergravende politisk virksomhed fra venstrefløjen, som man især oplevede det i USA under mccarthyismen (heksejagt), og i 30'ernes Tyskland oplevede man det bl.a. med jagten på kommunisterne

og socialdemokraterne og i forhold til jøderne, som blev afsondret og betragtet som 'et problem' uden at nogen tog afstand. Jøderne blev ganske langsomt i den nye lovgivning udelukket fra forskellige embeder i samfundet. I dag eksisterer der en frygt for, at samfundet bliver undergravet af fremmede som følge af indvandring fra især muslimske lande, og det er tilspidset efter 11. september 2001 som følge af "krigen mod terror".

At det alene skulle skyldes terrorangrebet på World Trade Center, mener Steen Lassen dog ikke.

- Tendensen var der allerede, og det er min opfattelse, at disse forskellige tiltag mod minoriteter ville være kommet under alle omstændigheder. Herhjemme blev frygten især anført af en meget ubehagelig kampagne i Ekstra Bladet, som gav den indre svinehund frit løb, og vi ser nu tendenser til det samme, som man oplevede i 30'ernes Tyskland, forstået på den måde, at partier i Folketinget spiller på frygten for minoriteter, der er anderledes.

Faktisk oplevede vi det allerede i 80'erne med Glistrup og hans kampagne mod "muhammedanerne". Dengang anså mange det for udtryk for en forrykthed. I dag er holdningen blevet regeringsbærende.

REGERINGEN SKABER FORDOMME

Steen Lassen henviser ydermere til justitsminister Brian Mikkelsens udtalelser i TV-Avisen, samme dag som udkastet til tørklæde-loven blev udsendt, hvor han sagde, at loven havde til formål "at forhindre dommeren i ved afsigelse af dommen at udbryde "Allah er stor", eller under domsforhandlingen at kaste sig ned på et bedetæppe og bede."

- Sådanne annoncekampagner og udtalelser fra regeringen er ikke udtryk for, at befolkningen ikke ønsker, at muslimer skal være dommere. Det er derimod det regeringsbærende parti og regeringen, der

skaber fordommene. Det er til stor fare for retssikkerheden.

Steen Lassen mener ikke, at dette ville være blevet accepteret uden begivenhederne 11. september og den erklærede 'krig mod terror'.

- Det samme gælder Jyllands-Postens initiativ til Muhammed-tegningerne. Krigen mod terror har gjort det legitime med tiltag mod den gruppe, der omfatter de meget få personer, som krigen mod terror er rettet imod. Jeg mener ikke, at Jyllands-Postens programmerklæring havde fået den opbakning fra regeringen og store dele af samfundet, hvis vi ikke havde haft en 11. september, siger han.

- Det er ikke mindst bekymrende, at denne støtte blev givet med den tidligere statsminister i spidsen, til trods for at Jyllands-Postens programmerklæring er i strid med straffeloven, siger Steen Lassen.

Han henviser til en udtalelse fra Rigsadvokaten, der udtrykkeligt anfører: "Det er således ikke en rigtig gengivelse af gældende ret (straffelovens § 140 og § 266b), når det i artiklen i Jyllands-Posten anføres, at det er uforeneligt med ytringsfriheden at gøre krav på hensyntagen til religiøse følelser, og at man må være rede til at finde sig i "hån, spot og latterliggørelse"."

RETSSIKKERHED KUN FOR DANSKERE?

Hvis man skal se på, hvem det er, der har behov for beskyttelse under retssikkerheden, så er det ifølge Steen Lassen for tiden især minoriteter, der har en anden religiøs eller kulturel baggrund og gennem deres udseende nemt kan identificeres som en minoritet.

- Et af mange spørgsmål er, om der er forskel i beskyttelsen, alt efter om den pågældende er dansk statsborger. En sådan for-

skelsbehandling har vi oplevet i forbindelse med Tuneserloven, hvor personer, der bor i Danmark, og som er mistænkt for forberedelse af terror, bliver behandlet forskelligt afhængigt af, om de er danske statsborgere. Det gør ikke loven mindre betændt, at den var rettet mod en enkelt person og gennemtvunget af DF som vilkår for at ville fortsætte finanslovsforhandlingerne.

HVEM SKAL BESKYTTE?

- Da retssikkerheden er en beskyttelse mod magthaverne, dvs. Folketingets flertal, giver det sig selv, at denne beskyttelse ikke kan varetages af Folketinget. Hertil kommer, at flertallet ikke altid har ret, og ikke alt kan legitimeres under påberåbelse af folket.

De eneste, der kan varetage denne kontrollerende opgave, er domstolene. Dommerne har gennem udvælgelse og uddannelse

Regeringen er i dag med til at skabe fordomme hos borgerne om en muslimsk påvirkning af domstolene, mener Steen Lassen.

den rette kaliber til at kunne varetage den opgave, der består i at sikre vort samfunds værdier, herunder minoriteternes beskyttelse under Grundloven og under de internationale konventioner, som Danmark har tiltrådt, herunder Menneskerettighedskonventionen.

Problemet ved domstolsbeskyttelsen som den eneste reelle beskyttelse for minoriteter i en krisesituation er efter Steen Lassens opfattelse det faktum, at det kræver, at en person, der er ramt af loven, vil anlægge sag mod staten, og det er ikke nemt at finde, for selvom der er advokater, der er rede til at føre sagen, kan en retssag være meget belastende for den pågældende. Desuden er sagsbehandlingen ved domstolene meget omstændelig, hvorfor formålet kan være forspildt, når der endelig efter flere år bliver afsagt dom ved Højesteret.

- Hertil kommer, at selvom Højesteret har erklæret sig rede til at underkende love som grundlovsstridige, er dette sket meget sjældent, og det må antages, at Højesteret vil være meget tilbageholdende.

Hermed opstår spørgsmålet om en forfatningsdomstol, som man kender det fra f.eks. Tyskland, hvor den har eksisteret i 60 år. I den seneste tid er en række antiterrorlove vedtaget af flertallet i det tyske parlament blevet kendt grundlovsstridige af Forfatningsdomstolen.

- Hvis det ikke er muligt at få indført en forfatningsdomstol i Danmark, rejser spørgsmålet sig om en mere effektiv beskyttelse ved Menneskerettighedsdomstolen eller ved EF-Domstolen, hvis Lissabon-traktaten bliver vedtaget. Traktaten vil inkorporere menneskerettighederne og gøre beskyttelse af minoriteter til et EU-anliggende.

Under alle omstændigheder er det vigtigt med stærke institutioner, herunder stærke domstole, til beskyttelse af minoriteter, som også kan fungere i krisesituationer, slutter Steen Lassen.

BLÅ BOG

Steen Lassen, født 1944.
Advokat 1974.
Partner i Lassen Ricard.

Udnævnt af økonomiministeren til undersøgelse af Finanstilsynet 1999-2005.
Medlem af det af kulturministeren nedsatte lovforberevende udvalg om bevissikring ved immaterialretskrænkelser, 1999-2000.

Bisidder for statsministeren i Skattefradragssagsundersøgelseskommissionen 2005-2006.

Regelmæssigt voldgiftsdommer.
Primus motor i demokrati/integrationstiltaget Mangfoldighedsprojektet, der skal motivere nydanskere til at blive jurister og senere dommere.